

Bilim Komitesi oluşturulması işinin yıllara sari inşaat işi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	50426076-120.01.02.08[42-2012/20524]-24
Tarih	14.03.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 50426076-120.01.02.08[42-2012/20524]-24

14/03/2014

Konu : Bilim Komitesi oluşturulması işinin yıllara sari inşaat işi olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, 14.12.2012 tarihinde ... Genel Müdürlüğü ile iş ortaklığınız arasında imzalanan "Hizmet Alımına İlişkin Sözleşme"de ... Barajı ve ... Projesi kapsamında çevresel faaliyetlerin izlenmesi, denetlenmesi ve raporlanması amacıyla 36 aylık süre için bir Bilimsel Komite oluşturulacağı belirtilerek

1- Anılan Sözleşmenin 5 inci maddesi de dikkate alındığında, söz konusu yükleniminizin; yıllara sari inşaat ve onarma işi kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği,

2- Sözleşme uyarınca kurulacak Bilim Komitesinde hizmet akdi olmaksızın yurtiçindeki akademisyenlerden ve yurtdışındaki uzmanlardan gerçekleştirilecek hizmet alımınızla ilgili olarak

Kolombiya'da ikamet eden Kolombiya uyruklu uzman mühendisler ile Türkiye'de ikamet eden ... Üniversitesi öğretim üyesi olan yabancı uyruklu uzmanlara yapılacak ödemelerden vergi kesintisi yapıp yapılmayacağı,

3- Yine bu komitede görev alacak emekli öğretim görevlilerine yapılacak ödemelerin gider pusulası ile yapıp yapılamayacağı,

4- Bu işle ilgili olarak elde edilecek kazançta ait geçici vergi beyanı ile kurumlar vergisi beyanının iş ortaklığı adına mı yoksa ortaklığı oluşturan şirketler adına mı verileceği

hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

1- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinin birinci fıkrasında, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde kar veya zararın işin bittiği yıl kati olarak tespit edileceği ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterileceği hükme bağlanmıştır.

Bir işin yıllara sari inşaat ve onarım olarak değerlendirilebilmesi için konusunun inşaat ve onarma işi olması, işin taahhüde bağlı olarak yapılması ve birden fazla takvim yılına sirayet etmesi gerekmektedir.

Genel anlamı ile inşaat, malzeme ve işçilik kullanmak suretiyle meydana getirilen gayrimenkulün yapı kısmına ait faaliyetlerinin tümünü kapsar. Onarım ise, bir gayrimenkulün iskeleti dışında harap olan kısımlarının yeniden yapılması ile ilgili büyük ölçüdeki tamirat ve yenileme faaliyetlerini ifade eder.

İlgide kayıtlı özelve talep formunuz ekinde yer alan sözleşmenin 5 inci maddesinde iş ortaklığınızca gerçekleştirilecek iş "... Barajı ve ... Projesi kapsamında, çevresel faaliyetlerin inşaat çalışmaları ile beraber yürütülmesi ve tamamlanması maksadıyla Bilim Komitesinin (BK) kurulmasını kapsamaktadır. Bu kapsamda, DSİ ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen çevresel faaliyetlerin (çevre, yeniden yerleşim ve kültürel miras) izlenmesi, denetlenmesi ve raporlanması maksadıyla ... Genel Müdürlüğü (..GM) tarafından bir BK kurulacak olup söz konusu BK, çevresel faaliyetler ile alakalı tüm çalışmalarının izlenmesi ve denetlenmesi, yapılan çalışmaların düzenli aralıklar ile raporlanması ve kamuoyu ile paylaşılmasından sorumlu olacaktır. İşin teknik özellikleri ve diğer ayrıntıları sözleşme ekinde yer alan ve ihale dokümanını oluşturan belgelerde düzenlenmiştir." şeklinde tanımlanmıştır.

Buna göre, anılan İdareye karşı yüklenicisi olduğunuz ... Barajı ve ... Projesi kapsamında, çevresel faaliyetlerin (çevre, yeniden yerleşim ve kültürel miras) izlenmesi, denetlenmesi ve raporlanması maksadıyla Bilim Komitesi oluşturulması işinin Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi uyarınca inşaat ve onarma işi olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

2- Gelir Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratları üzerinden vergilendirileceği, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde, dar mükellefiyete tabi kimseler bakımından serbest meslek kazançlarının Türkiye'de elde edildiğinin, serbest meslek faaliyetlerinin Türkiye'de icra edilmesi veya Türkiye'de değerlendirilmesi şartlarına göre tayin olunacağı, maddenin son fıkrasında ise değerlendirmeden maksadın, ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa Türkiye'de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya karından ayrılması olduğu; 65 inci maddesinde, serbest meslek faaliyetinin, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2/b) bendinde yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemeler tevkifat kapsamındaki ödemeler arasında sayılmış olup söz konusu tevkifat oranı 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %20 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, iş ortaklığınıza hizmet akdi ile bağlı olmayan yurtiçindeki emekli öğretim görevlileri ile yabancı uzmanların bir organizasyon kurmayıp kendi sorumlulukları altında ilmi, mesleki bilgi ve ihtisaslarına dayanarak mutad meslek olarak iş ortaklığınıza karşı ifa edecekleri hizmetlerden dolayı Türkiye'de ikamet eden ... Üniversitesi öğretim üyesi olan yabancı uyruklu uzmanlar ile emekli öğretim görevlilerinin icra edecekleri serbest meslek faaliyetlerinin ise tam mükellefiyet kapsamında değerlendirilmesi; Türkiye'de ikamet etmeyen Kolombiya mukimi (yerleşik) gerçek kişilerin (uzman mühendis) Türkiye'ye gelmeksizin Kolombiya'da icra edecekleri serbest meslek faaliyeti ile ilgili olarak Türkiye'de yapılan ödemelerin dar mükellefiyet kapsamında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir. Ancak, Kolombiya ile ülkemiz arasında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması bulunması halinde öncelikle bu anlaşma hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

3- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Kanunun 229 uncu ve müteakip maddelerinde tevsik edici belgeler; fatura, perakende satış vesikaları, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, ücret bordrosu, taşıma irsaliyesi, yolcu listeleri, günlük müşteri listeleri, muhabere evrakı olarak sayılmış olup aynı Kanunun 236 ncı maddesinde ise "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmü mevcuttur.

253 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Yurt Dışında Faaliyette Bulunan Mükelleflere Yaptırılan İş ve Hizmetler Karşılığında Alınan Belgelerle İlgili İşlemler" başlıklı (B) bölümünde, yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlara yaptırılan, iş veya hizmetler karşılığında ödemede bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlardan aldıkları muteber belgeleri defter kayıtlarında gider olarak göstermelerine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar doğrultusunda;

- Türkiye'de ikamet eden ... Üniversitesi öğretim üyesi olan yabancı uyruklu uzmanlar ile emekli öğretim görevlilerine yapılan ödemelerin serbest meslek faaliyeti kapsamında değerlendirilmesi gerekeceğinden, bu kişiler tarafından serbest meslek makbuzu düzenlenmesi gerekmekte olup iş ortaklığınıza karşı ifa edilecek hizmetlerin arızı serbest meslek kazancı niteliğinde olması halinde, kendi nam ve hesabına çalışan ve mükellefiyet kaydı bulunmayan kişilere yapılan ödemeler için gider pusulası düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

- Yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlara yaptırdığınız iş veya hizmetler nedeniyle yüklenilen tutarların işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilmesi için yurt dışındaki firmadan alınacak belgenin hizmetin alındığı ülkede uygulanan vergi mevzuatı çerçevesinde geçerli bir belge olması gerekmektedir.

4- Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre; iş ortaklıkları kurumlar vergisi mükellefi olup bu Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasında; aynı maddenin diğer fıkralarında yazılı kurumların kendi aralarında veya şahıs ortaklıkları ya da gerçek kişilerle, belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan bu şekilde mükellefiyet tesis edilmesini talep edenler iş ortaklığı olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında kurumlar vergisi beyannamesinin, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmi beşinci günü akşamına kadar mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verileceği hükmüne bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, belli bir işin yapımını birlikte üstlenen şirketlerin iş ortaklığı kurması ortakların tercihinin bırakılmış olup, iş ortaklığının şartlarının taşınması ve talep edilmesi halinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilebilecektir. İlgide kayıtlı özelge talebiniz ekinde yer alan belgelerin tetkikinden ... Bakanlığı ... Genel Müdürlüğü tarafından ihale edilen "Hizmet Alımı" işini ... Ltd. Şti. (%80 Pilot Ortak) Ltd. Şti. İş Ortaklığı olarak yüklediğiniz anlaşılmış olup bu işten doğan kazancınızın da gerek geçici vergilendirme dönemleri gerekse yıllık dönemler itibarıyla iş ortaklığınız adına beyan edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026